

Funded by
the Health Programme
of the European Union

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajiriinta ah ee Yurub Dhex jooga

TUSMADA CUTUBYADA

- A Maxay buu buugan waxbarasho iga caawin karaa? 5
- B Maxay muhiim u yihii talaaladu? 7
- C yaa u baahan talaalka? 9
- D Cuduradee ayay ka hortagaan talaaladu? 13
- E Talaalka mala isku halayn karaa? 25
- F Xaq baad u leedahay in aad waydiisato turjumaan 27
- G Su,aalaha sida guud quseeya ama fikrado khaldan ka aaminka la xiriira talaalala 29
- H Arimo muhiim ah
 - Xagee la iga talaalayaa? 33
 - Kawaran hadii aanan haysan caymis caafimaad oonan awoodi karin in aan u helo talaalada caruurtayda? 33
 - Talaalada dadka waawayn 37
 - Talaalada caruurta yaryar 39

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajirinta ah ee Yurub Dhex jooga

A

Habkee ayay ii caawin karaan aniga walxahaan cilmiyaysan?

Walxahaan waxaa loo qorsheeyey in lagugu caawiyo iyo in lagugu war-galiyo inaad fahamtid waxbadan oo ku saabsan talaalka.

Waxaa loola jeedaa in lagugu caawiyo:

- Baro wax badan oo ku saabsan sababta talaaladu ay muhiim u yihiin iyo sida ay kuu difaaci karaan
- Ogow cudurada ayay ka hortagaan talaaladu
- Ogow xog faa'iido leh oo ah halka aad ka qaadan kartid talaalka
- Hel xogta ku saabsan talaalkaaga

Sidee ayaad u isticmaali kartaa walxahaan?

- Dib u eeg walxaha cilmiyaysan oo waydii dhakhtarkaaga wixii su,aalo aad qabtid.
- La wadaag walxahaan cilmiyaysan qofkasta oo aad filaysid in uu danaynayo talaalada.
- Waad ukeeni kartaa dhakhtarka xogta talaalkaagii hore oo ay ka mid tahay walxahaan cilmiyaysan
- Waydii dhakhtarkaaga in uu qoro xogta talaaladaada. Soo qaado xogta talaalkaaga mar walba oo aad leedahay balanta dhakhtarka.

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajirinta ah ee Yurub Dhex jooga

B

Maxay muhiim u yihiin talaaladu?

- ✓ Talaaladu waxay kaa difaacayaan jeermisyo cuduro gaar ah ku-waasoo dadka ka dhigi kara mid aad ujiran, curyaan ah ama xataa u horseedi kara dhimasho. Aduunkoo idil, malaayiin dad ah ayaa u dhinta sanad walba cuduro uu kaa difaaci karo talaalku.
- ✓ Sanado hore, talaaladu waxay ka hortageen cuduro badan waxayna badbaadsheen malaayiin nafood. Xataa, waxaa kamid ah kuwo berigii hore dadku u le, an jireen ama curyaan ka dhigi jiray maantana waa baa ba,een.
Tusaale ahaan, cudurka furuqa talaalka ayaa ka tiriray aduunkoo idil. Kani wuxuu ahaa cudur aad khatar u ah laakiin mar dambe ma sii jirayo ! Sidaa awgeed, caruurtaadu uma baahna maanta in ay qaataan talaalka furaqa.
- ✓ Hadii aan sii wadno talaalka, cuduro maanta jira ma wax yeelayn doonaan caruurta mustaqbalka!

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajiriinta ah ee Yurub Dhex jooga

C

Kumaa u baahan talaalka?

Talaalku wuxuu badbaadin karaa nafsada ilmahaaga!

Caruurta wali qaba cudurada waa laga hortagi lahaa haddii la talaali lahaa. Xaqiqidii, cudurada qaar aad ayay usoo noqonoqanayeen sanadihii aynu soo dhaafnay, inkastoo talaalku uu ka hortagay.

Gaar ahaan, caruurta iyo dhalaanka yaryar aad ayay ugu nugul yihii. Waxayna u baahan yihii in lagala dagaalamo qaar kamid ah jeer-misyada cudurada.

- Waxaad ilmaha kaga ilaalin kartaa cuduradaas in la talaalo inta ay yaryar yihii.
- Aad ayay muhiim u tahay in caruurtaada aad talaashid da'da saxda ah.
- Xusuusnow inta badan talaalka waa in lasiyo ilmaha in kabaden hal mar si difaaca ilmaha uu u noqdo mid adag.

**Kala hadal dhakhtarkaaga goorta uu heli karo
ilmahaagu talaalada.**

 Dadka waawayn xataa way u baahan yihiiin talaalada

Kuwo badan oo ka mid ah dadka waawayn way xanuunsanyhiin, curyameen ama ay u dhintaan sanad walba cuduro aad u sahlan haddii laga talaali lahaa ama laga hortagi lahaa.

- Qof walba, ilaa caruurnimada ilaa dhalinyaro ilaa waayeel, aaya ka faa'iidi kara talaalada. Marna lagama waynaado talaalka.
- Si aad naftaada uga hortagtid cudurada qaar, waxaad u baahantahay in lagu talaalo adoo waayeel ah in ka badan hal mar.

Kuwan waa qaar kamid ah talaalada loogu talagalay dadka waawayn: influenza, tetanus, diphtheria, pertussis, pneumococcal, meningococcal, zoster (shingles), hepatitis A, hepatitis B
waxaad ka akhrisan kartaa qaar badanoo kamid kuwaan boga 14aad.

 Talaalaadu adiga kaliya kuma difaaci karaan, laakiin xataa dadka kugu xeeran adiga ayay difaaci karaan

Talaalku wuxuu caawinayaad adiga iyo xubnaha qoyskaagaba kuwa talaalka qaatay. Waxaa intaa usii dheer, waxay xataa ka caawi-nayaan ka hortagga bulshadeena sidoo kale ayagoo "jabinaya silsilda jeermiska": ma ogolaanayaan in cudurka uu u gudbiyo hal qof dadka kale. Dad badan oo talaalka qaata, waxaa yaraanaysa macquul ahaanshaha in jeermiskiisa loo sii gudbiyo ummadaa.

Xusuusnow!

Marna lagama waynaado in la talaalo adiga iyo qoyskaagaba. Ma seegtay ama ma seegay ilmahaagu talaalka? Ilmahaagu ma ka wayn yahay da,dii loogu tala galay talaalka?

Fadlan waydii dhakhtarkaaga waxa aad u baahan tahay inaad samayso!

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajiriinta ah ee Yurub Dhex jooga

D

Cuduradee ayay ka hortagaan talaaladu?

Talaalku wuxuu kaa dhigaya adiga iyo caruurtaadaba mid badqaba.
Waxay kaa ilaalinayaan khataro badan iyo mararka qaar infakshinno nolosha halis galinaya. **La,aantood, adiga iyo xubnaha qoyskaaguba waxaad haleeli kartaan cuduro.**

Talaalada qaar waa u muhiim inta badan caruurta iyo waayeelkaba. Kuwa kale waxaa kaliya loo baahan yahay koox dad ah oo la hubo (tusaale ahaan waxay ku xiran tahay shaqadaada, da'dada ama caafimaadka gobolka). Waxay noqon kartaa wadanka aad hada ku nooshahay, sharciyo kala duwan oo talaalka ah ayaa isticmaala wadankaad u dhalatay.

**Si aad u ogaatid talaalka lagugula taliyay adiga,
fadlan waydii dhakhtarkaaga.**

*Shaxdaan hoose waxaad ka heli doontaa warbixino cudurada qaar looga
hortagi karo talaalo.*

Cudur la isu gudbin	Habka Gudbinta	Calaamadaha	Xaaladaha
Hepatitis A 	Taabasho, cunto hlaysan ama biyaha.	<p>Cagaarshawga A wuxuu keenaa: cunto xumo, qandho, matag calool xanuun iyo kaadida oo isbadasha</p> <p>Sida badan, qaar caruurta da'doodu ka hoosayo lix sano, calaamadaha cudurka lagama arko.</p>	<p>Infakshinka cagaarshawga A waa nadir inuu keeno xanuun daran. Cudurkaani ma fiicna wuxuu kaa dhigi karaa mid aad dareemtid marwalba raadkiisa, laakiin dadka intooda badan way kasoo bogsadaan.</p> <p>Si walbaba, waxaa jirta fursad yar cudurada beerka ee isa soo taraya iyo beer la,aanta.</p> <p>Wax daawayn ah malahan cagaarshawga A, laakiin talaalka loogu tala-galay cagaarshawga A ayaa ka hortagi kara.</p>
Hepatitis B 	Taabasho dhiig ama dhacaan qof qaba cudurkaan.	Laga yaabee inuusan calaamado lahayn. Dadka qaar dareen xanuun badan iyo calaamado ayaa ka muuqda dhowrka asbuuc ee u dambeeyey, sida indhaha iyo maqaarka oo jaale noqda (indho caseeye), kaadidoo isbadasha, tabar daro siyaado ah, lalabo, matag iyo xanuun bogga ah.	<p>Dadka qaarkiis, fayraska hepatitisB wuxuu ku keenaa infakshin beerka ah oo soo noqnoqda kaasoo isku badala aakhirka cudur beerka barariya ama kansarka beerka.</p> <p>Waxaa suurta gal ah in infakshinka hepatitis noqdo mid soo noqnoqda taaso ku xiran da,da qofku jiro marka uu haleelay cudurkaani.</p> <p>Caruurta yaryar ee uu haleelay fayruska cudurkaan hepatitisB waa kuwa inta badan uu kusoo noqnoqdo infakshinkaan.</p>
Jadeeco 	Hawada, aya lagu kala qaadaa.	<p>Calaamaduhu waa faruurac iyo xumad siyaado ah, sanka oo dareera iyo qufac.</p> <p>Faruurucu waxuu ka bilawdaa wajiga iyo inta ka koraysa qoorta kadibna si aayar ah ayuu ugu baahaa qaybaha hoose.</p>	<p>Jadeecadu waxay sababi kartaa xaalado, sida infakshin sanbabka ku dhaca ama infakhsin dhagaha ku dhaca. Xaalado Khatar ah, sida maskax xanuun (maskax-barar) iyo/ama dhaawac maskaxda ah oo raaga dhici kartana inuu dhimasho keeno.</p> <p>Inkasoo aan daawayn loo hayn jadeecada, talaalka MMR (measles, mumps, rubella) ayaa ka hortagi kara.</p>

Cudur la isu gudbin	Habka Gudbinta	Calaamadaha	Xaaladaha
Busbus (furug) 	Hawada, aya lagu kala qaadaa.	Sida badan jeermisku wuxuu ku bilawdaa qandho iyo faruurac wajiga kasoo yaaca kaasoo ku faafa jirka intisa kale. faruurucu wuxuu ku bilawdaa finan cascias kuwaasoo aakhirka isku badala hambalaaluq ama burqo.	<p>Busbusku sida guud waa xanuun aan darnayn, lakin wuxuu daran yahay oo khatar dhimasho keeni karta ku yahay caruurga caafimadka (wax ka yar 1, 10,000 kii kasta oo kiis).</p> <p>Busbusku wuxuu keenaa xanuunada sanbabka ku dhaca, jeermis maqaarka ah, infakshin, beer xanuun, iyo maskax xanuun.</p> <p>Xaaladahani waa mid ay ka siman yihiin caruurga iyo waayeelka, iyo dadka difaaca jirkoodu liito.</p> <p>Inkasoo aan daawayn loo hayn busbuska, laakin Talaalka busbuska ayaa ka hortagi kara khatartiisa.</p>
Mumps 	Hawada, taabashada.	Mumps waxay sababtaa qandho yio barar ku dhaca qanjidhada dhagaha hortooda ku yaalla iyo kuwa qalka korkiisa ku yaalla.	<p>Mumps waxay sababi kartaa infakshan maskaxda ah (encephalitis), kaasoo keeni kara dhaga beel (dhagoolnimo) wuxuuna yareeyaa bacriminta (aan awoodin in caruur la helo).</p> <p>Inkastoon Mumps la daweyn karin, hadana talaalka MMR (measles, mumps, rubella) ayaa ka hortagi kara.</p>
Rubella (German measles) 	Hawada, taabashada.	Marka hore waxay leedahay calaamado sida kuwa hargabka oo kale ah. Kadibna waxay leedahay finan aan ahayn waxbadan oo kale.	<p>Rubella sida badan waa jirro fudud. Khatarta ugu wayn waa marka naag uur leh uu ku dhaco rubella asbuucyada ugu horeysa ee uurka: Waxaa dilmi kara ilmaha, ama fayrasku wuxuu ilmaha aan dhalan ku sababi karaa dhibaatooyin khatar ah, sida inuu dhaga beelo ama khatar ka gaadha wadnaha iyo indhaha.</p> <p>Inkastoon Rubella la daaweyn karin, hadana talaalka MMR (measles, mumps, rubella) ayaa ka hor tagi kara.</p>

Cudur la isu gudbin	Habka Gudbinta	Calaamadaha	Xaaladaha
Pneumococcus 	Hawada, taabashada.	<p>Pneumococcus waxay sababtaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> → infakshanada dhagaha → infakhshanada sanboorka → infakshanada sanbabada (pneumonia), iyo → daahaad maskaxda ku da-boolma iyo infakshanada lafta dhabarka (meningitis) 	<p>Infakshanada ay sababto pneumococcus waxay khatar adag ku noqon karaan carurta iyo dadka waaweyn ee ay haysato dhibaatooyin caafimaad, sida sankorowga, cudurada wadnaha ama sanbabada.</p> <p>5% caruurta qabta meningitis ay sababtay Pneumococcus ayaa dhinta.</p>
Meningococcus 	Haweada, taabashada.	<p>Meningococcus waa jeermiska sababa daaadha fuula maskaxda iyo laf dhabarta (meningitis). Calaamadaha waxaa ka mid ah: qandho daran. high fever, luqun jileec, matag iyo wareer</p>	<p>Meningococcal meningitis aad bay khatar u tahay waxayna dagdag u sababi kartaa dhimasho, saacado gudahood.</p> <p>Laakiin xitta haddii ay dhimasho sababi waydo, naafanimo abadi ah ayaa dhici karta, sida faro ama cidiyo soo dhaca.</p>
Pertussis (Whooping cough) 	Haweada, taabashada.	<p>Pertussis waxay sababta qufac khatar ah. Cudurku wuxuu sida badan ku bilowdaa sida hargabka oo kale. Qufac daran ayaa bilowda hal asbuuc kadib. Qufucu wuxuu jiri karaa asbuuciyo (100-maalin qufac ah), wuxuuna u yimaada isagoo weerar ah mararka qaarkoodna wuxuu carurta yaryar ku sababi karaa neefta ooo ka joogsata.</p>	<p>Pertussis waxay khatar ku nqon kartaa carurta yaryar, gaar ahaan kuwa saa'idka u yaryar (ilmaha ka yar hal sano);</p> <p>50% ilmaha yaryar ee qaba pertussis ayaa waxay u baahdaan in isbitaal la dhigo. Waxay qaadaan infakshanka sanbabka (pneumonia), iyo waxy-eelo maskaxda soo gaadha (encephalitis). Waxaa sidoo kale ku dhici kara neefsashada oo joogsata marka ay qufacaan.</p> <p>Inkastooon la daaweyn karin pertussis, hadana talaalka DTP (diphtheria, tetanus, pertussis) ayaa ka hortagi kara.</p>

Cudur la isu gudbin	Habka Gudbinta	Calaamadaha	Xaaladaha
Tetanus 	Waxay ka dhalataa dhaawac soo gaadha maqaarka.	<p>Tetanus waxay sababtaa murqaha dabac.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Calaamadaha koobaad sida badan waa dabac ku dhaca qalka. → Tan waxaa la socda jileec ku dhaca dhuunta, wax laqista oo adkaata iyo jileeku dhacamurqaha uur ku jirta. → Jiradu waxay sidoo kale sababtaa qandho, dhidid iyo dhiig kar. → Waxay sidoo kale wadnahaaga ka dhigaysaa mid aad u dhaqaaqa. 	<p>10% dadka ay kudhacdo tetanus ayaa dhinta.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Jiradu waxay sababi kartaa dabcid ku dhacda meesha codku kasobaxo (taasoo naga caawisa hadlidda) waxayna joojisaa neefsashada. → Waxay sidoo kale ku sababi kartaa wadnaaga inuusan si caadi ah garaac u samayn ama waxay sababi kartaa dhiig kar sareeya, iwm. <p>Inkastoon tetanus, la daaweyn karin hadana talaalka DTP (diphtheria, tetanus, pertussis) ayaa ka hor tagi kara.</p>
Diphtheria 	Hawada, taabashada.	<p>Cudurku wuxuu ku bilowdaa calaamadaha hargabka, sida diif sanka ka da'a iyo qufac.</p> <p>Kadib waxay sababtaa qanja barar sida kuwa yaalla dhinaca danbe ee dhuunta. Tani waxay adkaysaa neefsashaada iyo wax liqista.</p>	<p>Diphtheria is a serious disease: 5%–10% of all dadka qaba cudarka diphtheria way dhintaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Qanjirka adag ee ku samaysma dhinaca danbe ee dhuunta wuxuu sababi karaa neef xiran (neefsasho la'aan). → Cudrukan wuxuu saamayn karaa wadnaha wuxuuna sabaabi karaa gaagaalanimo aan caadi ahayn. <p>Inkastoon la daweyn karin diphtheria, hadana talaalka DTP (diphtheria, tetanus, pertussis) ayaa ka hortagi kara.</p>

Cudur la isu gudbin	Habka Gudbinta	Calaamadaha	Xaaladaha
Poliomyelitis (polio)	 Afka ayaa lagu kala qaadaa	Poliomyelitis ma sa-mayso wax calaamad ah ama sababto luqun bara, qandho, calool xanuun iyo madax xanuun.	Poliomyelitis waxay sababi karta baaralays iyo dhimasho.

Hargab	 Hawada, taabashada	Influenza wuxuu saba-baa qandho, murqo xanuun cuna barar qu-fac iyo daal saa'id ah.	Xaaladaha qaar influenza wuxuu sanbabada ku sababi karaa infakshan (pneumonia).
--------	--	---	---

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajiriinta ah ee Yurub Dhex jooga

E

Talaalku ma yahay mid haboon?

Taariikhda badqabka ee talaalka waa mid heer sare ah.

- Waxa qaadataa sanado tijaabo ah in talaalka la sharchiyeyo oo la isticmaalo.
- Marka la bilaabo isticmaalka waxaa lagu sameeyaa hubn joogta ah si looga taxadaro badqabka.

Kawaran saameynta uu yeelan karo?

Sida daawooyin badan oo kale, talaaladu waxay mararka qaar sababi karaan saameyn. Kuwa ugu badan waa:

- Cuncun (tusaale ahaan oohin indhaha ka timaada wakhti dheer)
- Boog ama xanuun meesha la duray
- Qandho (oo sida badan hooseysa)
- Murqo xanuun
- Cunta qaadasho yari

Haddii ay dhacaan, saameynahani sida badan waa kuwo **iska fudud** waxayna **baaba'aan isla markiiba**. **Saameyno badan oo khatar ah** sida badan waa nadir. Kalkaaliyahaaga ama dhakhtarkaaga ayaa kugu wargaliniya saameynta talaalka. Haddii aysan kuu sheegin waxaad xaq u leeda-hay inaad waydiiso. Xasusnow shaqaalaha caafimaadka ee maamulaya talaaka waa kuwo kuwo tababar wanaagsan leh wayna yaqaanaan waxay samayn lahaayeen haddii aydhacaan wax saameyn khatar.

Waa muhiim in la xasuusnaado:

Haddii adiga ama caruurtaada iyo qoyskaaga aan la talaalin, khatarta cudur khatar ah ayaa ka saraysa khatarta ka dhalanaysa saameyn khatar ah oo ka dhalata talaalka.

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajirinta ah ee Yurub Dhex jooga

F

Waxaad xaq u leedahay inaad waydiisato turjumaan

Ka hadlidda iyo fahmizza arimaha caafimaadka iyo talaalka waxay noqon kartaa wax adag. Walibana waxay sii adkaan kartaa markaadan ku had-layn luuqadaada hooyo.

Haddii aad aad ugu faraxsantahay inaad dhakhtarkaaga ama kalkaaliya-haaga kula xiriiri karto luuqadaada, waxaad waydiisan kartaa turjumaan.

Turjumaanadu waxay si fiican kaaga caawin karaan fahmizza waxa uu dhakhtarku sheegayo. Waxay sidoo kale si fiican uga caawiyaan dhakhtarka inuu fahmo xaaladaada iyo sua'aalahaaga.

- Waxaad waydiisan kartaa turjumaankaaga markaad qabsato ballantaada.
- Waxaad turjumaan waydiisan kartaa markaad joogtid xafiiska caafimaadka ama isbitaalka.
- Waxaa fiican inaad turjumaan isticmaashid intii aad isticmaali lahayd qof ka mid ah xubnaha qosykiina, gaar ahaan caruurga.

Lacala haddii aan turjumaan la heli karin, raadso qof aad ku dareemayo kalsooni xaqijina inaad heshid warbixinta aad u baahantahay.

Hubi inaad waydiisdi dhamaan su'aalahaaga dhkakhtarka ka hor intaadan ka tagin xafiiska.

Si aad u hubiso inaadan waxbana ilaawin, qor dhamaan su'aalahaaga kahor intaan balanta la gadhin.

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajirinta ah ee Yurub Dhex jooga

G

Jawaabaha walaacyada caadiga ah iyo fikradda khaldan ee la xiriirta talaalada

Fahanka khaldan1:

"Talaalku waxba ma taro"

Xaqiiqda:

Talaalku waa mid ka mid ah hababka ugu fiican ee lagaga hortago cudurada infakshanada:

- Talaalku wuxuu badbaadiyaa inakabadan 3 malyan oo nafood sanad kasta.
- Talaallku wuxuu malaayiin kale ka badbaadiyaa inay ku dhacaan cuduro ama naafanimo abadi ah.
- Cudurada infakshanada waxay ahaayeen sababtiigu horeysay ee ilmaha aduunka ku dhinta, talaalka ka hor.
- Furuqu wuxuu ahaa cudur infakshan kii ugu horeeyay ee talaalka dartii lagu cirib tiray sanadkii 1977.
- Wadamada uu guulaysto barnaamijkooda qaran ee cudur difaaca, cadadka cuduro ee talaalka looga hortgati karo wuu yaraaday. Sidoo kale, cuduro dhowr ah, tusaale ahaan polio-myelitis, waa la dabar gooyay.
- Teeda kale, wadamada uu talaalku ku yaryahay, cadadka cudurada talaalka looga hortagi karo way bateen.

Fahanka khaldan2:

"Waxaan interneka ka akhriyey in talaalka lagaga hortago mumps-measles-rubella uu sababo autism."

Xaqiiqda:

Cilmi baadhis ayaa cadeysay inuusan talaalkan (MMR vaccine) sababin autism.

Autism waxaa si isdaba jog ah loo baadhaa inta lagu guda jiro isla wakhtiga talaalka MMR la maamulayo. Sikastase ha ahaatee, talaalku ma sababo autism. Daraasadaha sida wanaagsan loo agasimay oo loo qabtay waxay tusayaan in talaalka MMR uusan sababin autism.

Fahanka khaldan4:

"Ad baan uga waynaaday talaalka. Talaalka waxaa kaliya oo iska leh caruurta."

Xaqiiqda:

Dadka waaweyn sidoo kale waxay u baahanyihiin in la talaalo.

- Talaalada qaar ayaa waxaad u heshaa baahi caruureed “mudis” markaad waynaato: qoritaankan wuxuu kordhiyaa ka hortagga talaalka. Waxay caawisaa habkaaga difaaca inuu ka horgato cudurada.
- Runtii, talaalada qaar baa dadka waaweyn waxay ugu baahanyihiin sida kuwa yaryar oo kale. Tusaale ahaan, talaalka lagaga hortago pneumococcus wuxuu kaa ilaaliyaa cudur sababi kara pneumonia (inkakshan sanbabka ah) oo aad u daran xitaa dhimasho.
- Talaalada qaarkood waxay kaa ilaaliyaan jirooyinka sanadkasta soo noqnoqda. Tusaale waxaa ah hargabka.
- Waa in lagaa talaalaa Tetanus iyo Diphtheria tobankii sano ee kasta nolashaada.

Waligeen kama waynaano inaan talaal qaadano.

Fahanka khaldan4:

"Maadaama cudurada talaalka looga hortago aysan inta badan Yurub ka jirin, talaalku muhiim ma aha."

Xaqiiqda:

Waa run in ay yaraatay soo noqnoqoshada talaalka cudurada laga hortagi karo ee Yurub, sikastase ha ahaatee, wali waxaan u baahanahay talaal si aan cudurada u xadidno.

Ka fakar waxii ka dhacayee jadeeco ahaa sababtoo ah dadkii ayaa iska dhaafay talaalkii:

2011kii, France, Ukraine, Italy, Romania, Spain iyo Germany waxaa laga soo wariyay inuu ka dilaacay jadeedo. Caruurga iyo dadka waaweyn ee ay ku dhacaday jadeecadu siweyn ayay u kordheen (4jibaar) qaar iyaga ka mid ahna way dhinteen.

Fahankakhaldan5:

"Helitaanka talaalo badan ee loo helo cudurada kala duwan isku mar ma fiicna. Waxaa kugu dhici kara saameyno dhaawac leh waxayna cuslaynaysaa habkaaga difaaca."

Xaqiiqda:

Talaalku ma diciifiyo habkaaga difaaca. Run ahaantii wuu xoojiyaa.

- Daraasado ayaa cadeeyay inay isku mid yihiin in hal talaal ama dhowr la wada qaato hal mar.
- Isticmaalka talaalo isku jira (laba ama in kabaden oo talaalo kala duwan ah kuwaasoo la isugu daray hal duris) waxay yareysaa cadadka duritaanka.
- Xitaa habka difaaca caruurta xoogiisu wuu ku filanyahay inuu u jawaabo talaalo badan oo isku mar la siiyo.

Talaaladu ma dhaawacaan habkaaga difaaca.

Way xoojiyaan si ay uga hortagaan cuduro gaar ah oo soo wajaha caruurta iyo dadka waaweyn.

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajirinta ah ee Yurub Dhex jooga

AALAHADA FAA'IIDADA LEH

Xagee la iga talaali karaa?

- Wuxaan talaalka si lacag la aan ah uga heli kartaa **Goobaha Talaalka Dadweynaha**: isbitaalada dadweynaha, xarumaha caafimaadka/talaalka.
- Caruurta waxaa lagu talaali karaa **iskuulada**.
- Waxaa sidoo kale lagugu talaali karaa xarumaha **gaarka** loo leeyahay ee caafimaad iyo xafisiyada (dhakhtarada guud), laakiin lacag ayaa la bixinaya.

Kawaran haddii aanan ku jirin caymis caafimaad oonan ka bixi karin inaan is talaalo ama aan caruurtayda talaalo?

Qaybaha dadweynuhu waxay bixiyaan talaal lacag la'aan ah ooy siiyan caruurta iyo dadka waaweynba (iyadoon loo eegayn dhalashadooda iyo heerkooda bulsho)

- *Talaalka lacag la 'aanta ah waxaa laga qaataa cudurada:Diphtheria, Tetanus, Pertussis, Poliomyelitis, Measles, Mumps, Rubella, Hepatitis B iyo Haemophilus influenzae type b.*

Kaydadka talaalka

Waydii dhakhtarkaaga inuu ku siiyo adiga iyo caruurgaabada qoraal shakhsiyeed talaal (kaar).

Waa inaad wadataa qoraalka talaalka markasta ood dhakhtar booqanaysidba. Dhakhtarka ama kalkaliyaha ayaa buuxin doona talaal kasta.

Haddii dhakhtarkaagu uusan lahayn kaaraka qoraalka talaalka ee uu adigai yo caruurtaaada idin siin lahaa, soo saar oo waydii dhakhtarkaaga inuu isticmaalo kaararka hoose:

PROMOVAX

Ku boori Talaalka Ummadaha Muhaajiriinta ah ee Yurub Dhex jooga

Kaydadka Qoraalada Dadka waaweyn

Magaca Danbe

Magaca Koobaad

Taariikhda Dhalashada

Qoraalada Caafimaadka (Elarjiga, saameynta talaalka)

Talaal	Nooca Talaalka (LOT #&Soo saaraha)	Taariikhda (dd/mm/ yyyy)	Sxiixa Dhakhtarka	Taariikhda qoraalka xiga la samaynayo
Hepatitis B				
Diphtheria- Tetanus- Pertussis				
Measles- Mumps- Rubella				
Pneumococcal				
Influenza				
Wax kale				

Kaydka Qoraalka Talaalka Caruurta

Magaca Danbe

Magaca Koobaad

Taariikhda Dhalashada

Qoraalada Caafimaadka (Elarjiga, saameynta talaalka)

Talaalka	Nooca Talaalka (LOT # & soo saaraha)	Taariikhda (dd/mm/ yyyy)	Sixiixa Dhakhtarka	Taariikhda qoraalka xiga la samaynayo
Diphtheria- Tetanus- Pertussis				
OPV/IPV				
Measles- Mumps- Rubella				
Varicella				
Haemophilus influenzae type b				
Hepatitis B				
Pneumococcal				
Wax kale				

PROMOVAX

Promote Vaccinations among Migrant Populations in Europe

PROMOVAX

www.promovax.eu

Promote Vaccinations among Migrant Populations in Europe

PROMOVAX

Promote Vaccinations among Migrant Populations in Europe